

**VLAAMSE COMMISSIE
ONROEREND ERFGOED**

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88, bus 23
1000 Brussel

Aan de heer Geert Bourgeois
Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Buitenlands Beleid
en Onroerend Erfgoed
Martelaarsplein 19
1000 Brussel

uw bericht van
3 juli 2018

uw kenmerk

ons kenmerk
VCOE – 2018 056

bijlage
/

vragen naar / e-mail
Tinka Lembrechts
tinka.lembrechts@vlaanderen.be

telefoonnummer
02/553 84 25

Datum
23 augustus 2018

Betreft: Adviesvraag voorlopige bescherming Dilsen-Stokkem Romeinse vicus

Geachte heer minister-president,

De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed ontving op 3 juli 2018 uw adviesvraag over de voorlopige bescherming als archeologische site van de Romeinse vicus op het plateau 'De Kommel' in Dilsen-Stokkem (Dilsen). Voorliggend beschermingsvoorstel omvat de resten van een Romeinse nederzetting aan beide zijden van een Romeinse weg en een Merovingisch grafveld. Het betreft een erg belangrijke en beschermenswaardige site.

De commissie erkent aldus de archeologische erfgoedwaarde, maar benadrukt dat de site tevens een wetenschappelijke waarde vertegenwoordigt. Hiervoor verwijst de commissie naar het ministerieel besluit waarin wordt gesteld dat de informatiewaarde en het wetenschappelijk potentieel van de site hoog is. Het ministerieel besluit stelt verder dat het bodemarchief van de site de kans biedt op *“zowel een grote contextuele gaafheid als een hoge toegankelijkheid voor verder archeologisch onderzoek”*. De commissie vraagt aldus de wetenschappelijke waarde in artikel 2 van het beschermingsbesluit op te nemen.

Wat de beschrijving van de archeologische waarde betreft, stelt de commissie vast dat verwezen wordt naar de principes van in situ en ex situ behoud. Aangezien dit een visie vertegenwoordigt met betrekking tot het behoud van archeologisch erfgoed, vraagt de commissie om deze paragraaf onder te brengen bij de beheerdoelstellingen in artikel 3 van het ministerieel besluit.

De commissie heeft verder enkele bemerkingen bij het inhoudelijk dossier:

- De opgenomen omschrijving van de term 'vicus' is erg beknopt. Het ontbreken van een goede definitie is een ernstige tekortkoming;
- Er is een te beperkte vermelding van bronnen (slechts twee). Voor een uitgebreide bibliografie wordt doorverwezen naar de publicatie van De Winter en Wesemael uit 2014. Grote delen van het inhoudelijk dossier lijken bovendien letterlijk overgenomen uit dit rapport. De commissie vraagt om minstens bij deze passages een duidelijke referentie op te nemen.
- Sommige hypothesen lijken als waarheid geponeerd te worden, terwijl enige nuance op zijn plaats is. Bijvoorbeeld het situeren van het zwaartepunt van de Romeinse aanwezigheid in de tweede helft van de 2de en de 3de eeuw op basis van een overzicht van vondstmateriaal uit deze periode. Vondstmateriaal uit deze periode is echter gemakkelijker te herkennen en te dateren dan andere Romeinse vondsten en deze periode was de piek van de Romeinse consumptiemaatschappij. Ook de continuïteit tussen de Romeinse en de vroegmiddeleeuwse periode op basis van enkele vondsten uit de 4de eeuw is niet hard te maken.

De commissie vraagt dan ook om het inhoudelijk dossier op deze punten na te kijken en te herwerken.

Op basis van bovenstaande argumentatie en opmerkingen geeft de commissie een voorwaardelijk gunstig advies voor de voorlopige bescherming als archeologische site van de Romeinse vicus op het plateau 'De Kommel' te Dilsen-Stokkem. De commissie vraagt de wetenschappelijke erfgoedwaarde toe te kennen en het inhoudelijk dossier op enkele punten te herwerken.

Namens de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed,
Met vriendelijke groeten,

Michiel Deweydt
voorzitter